

København før og nu

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 770

Del artikel: [f](#) [t](#) [in](#)

Christian H. Nielsen

København Før og nu

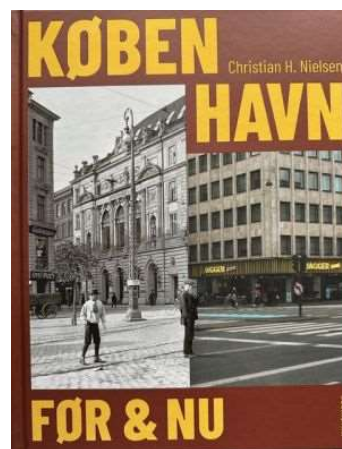
Multivers. 320 sider. 399,95 kr.

Forfatterens fabelagtige evne til at udpege motiver, finde fine gamle Københavnerbilleder, og siden sammensætte fortidens motiver med billederne fra i dag. Det er kun gennem enorm passion, at en "før og nu" billedbog som denne kan skabes. Der er billeder af de små sårbare steder, der er billeder med de helt store vidder med vidvinkel optik. Der er ikke et eneste billede, der kunne være udeladt. Som læser bliver man suget ind i siderne

Af Michael Koch

Vesterbrogade med hestetrukne sporvogne i 1896 på en hel side og overfor præcis samme sted taget i dag. Selv lysindfaldet er det samme. På et enkelt opslag kan læseren gå på opdagelse i begge knivskarpe billeder. Nogle huse er skiftet ud med nye, nu er der ingen sporvogne men i stedet biler og busholdepladser. Side efter side åbner byen sig, som den var engang, og som den ser ud i dag.

Bogen vidner om en forfatter med stor kærlighed til byen, og samtidig har han stor teknisk viden om, hvordan det gode billede skabes. Det gør det ikke blot ved at have kæmpet sig op i kirketårne, ind i bygningerne overfor eller op i Christiansborgs krone, manden med kamera og objektiver skal også kunne se lyset. Det skal foregå på rette tidspunkt på dagen for at skabe det "samme" billede, som dengang. Hvad angår mængden af lys, dybdeskarphehed og forholdet mellem lukkertid og blænde, så evner Christian H. Nielsen hele pakken i denne bog.

Nikolaj Kirke set fra Højbro Plads i 1901 - før den fik sit spir igen - og i 2025

Som en, der selv holder meget af at fotografere og tage på fotosafari i København, må man betages af forfatterens evne til at se mulighederne iblandt andre Peter Elfelts billeder, for så at skabe det samme i dag med moderne fotoudstyr. Jo, det lyder enkelt. Men det er det langt fra. Man kan kun gætte, hvor mange gange forfatteren har været rundt i byen for at holde billeder op foran sig de samme steder, som Elfelt valgte til sine billeder. Igen og igen har forfatter og fotograf Nielsen været tvunget til at tage billederne om. Det har ind i mellem været svært at finde de rigtige pejlemærker til billederne, og perspektivet har også spillet en meget stor rolle. Ind i mellem har byen drillet, forstået på den måde, at et vigtigt pejlemærke rent faktisk er flyttet. Et eksempel er Torvegades vagthus på Christianshavn, hvor man har valgt at flytte hele bygningen 14 meter for at skabe plads til en bredere vej.

Grundstenen til bogen blev lagt, da Nielsen fik et billede af Gammel Strand foræret. En stor lyst til at stille sig på præcis samme sted med et kamera, og ideen til denne bog var skabt. I arven fra sin farmor fandt han en velbevaret fotografisk glasplade fra omkring 1890 af tiptipoldemor og hendes børn. Det var som benzin på bålet, og Nielsen var ikke til at stoppe.

Christian H. Nielsens tiptipoldemor med familie. Tiptipgrandonklen har faktisk en stor lighed med bogens forfatter. Det var fundet af denne fotografiske glasplade der var med til at sætte bogprojektet i gang.

Det hedder sig, at for at forstå nutiden, skal man kende fortiden. Det er et udsagn, der har betydet meget for forfatteren. Han skriver, at byens fortid har formet ham. Han skriver endda, at det fundamentalt har ændret hans oplevelse af nuet. Indenfor arkitektur taler man om genius loci - stedets ånd, som Nielsen skriver. Det er nemt at forstå den særegne fornemmelse af at stå præcis der, hvor en anden fotograf stod for 100 år siden med kamera og passion for byen.

De mest brugte "før-billeder" er taget af Peter Elfelt, som kan findes på Det Kongelige Bibliotek og på Københavns Museum. Det er Elfelts høje tekniske kvalitet og hans enorme kreativitet, der har gjort udslaget for valget af så mange af hans billeder. Der er naturligvis andre af datidens fotografer, der har lagt billeder til, men Elfelts er i en meget høj klasse. Det så man i Francis J. Zachariaes' lokalhistoriske værk "Før og Nu" (udgivet fra 1915 til 1927), hvor Elfelts billeder var samtidsdokumentation.

Ruinen af det andet Christiansborg i 1884 og det nuværende i samme vinkel

I bogen finder man et billede af det andet Christiansborg som ruin i 1884. Billedet af det nuværende smukke Christiansborg er taget i præcis samme vinkel. Det er enestående at kunne tænke sig ind i historien med billederne foran sig. Sådan kan man fortsætte i bogen med eksempelvis et billede af indre by, Christianshavn, Holmens Kirke og Nationalbanken. Netop her må Børsen ikke glemmes. På billedet knejser Dragespiret, mens det nutidige billede desværre mangler både spir og det meste af Børsen. Nielsen har været helt oppe i kronen på Christiansborg Slot for at tage billedet. Mere autentisk bliver det ikke. Teksterne i bogen er meget velvalgte og inspirerende, og de er meget givende i læsningen af det samlede værk.

Et udsnit af indre by, Holmens Kirke, Nationalbanken, Christianshavn, Amager og så Børsen. Billedet af i dag er også taget i kronen på Christiansborg Slots tårn. Her ses Børsen som ruin inden der var ryddet efter branden.

Det er kun muligt "at få armene ned" fordi der skal skiftes sider i bogen. For- og bagside kan godt fornemmes at være lidt ydmyge og nedtonede. Det indtryk fordamper totalt på bogens første sider. Denne bog er forfatterens hymne til København, og det er lykkedes at imponere. Forfatteren og fotografen i samme person har gjort sig umage med at sammenstykke den mest fantastiske foto- og tekstbog, som uden tvivl vil blive taget frem utallige gange. Christian H Nielsen fortjener stor ros for så flotte oplevelser med den nye bog om Københavns fortid og nutid.

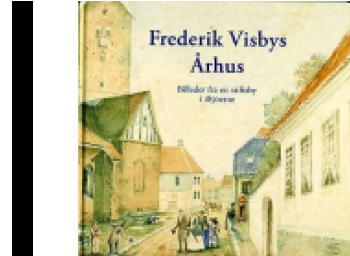
SE RELATEREDE ARTIKLER

OSKARS PLETSKUD

**DET MIDTJYSKE
RIGSHOSPITAL**

FREDERIK VISBYS ÅRHUS

Henrettelser af Fredericia-modstandsfolk

Erik Ingemann Sørensen fortsætter fortællingen om tiden op til Danmarks befrielse i 1945

Museumsnumre 120 - Præstekjole

Ole Mortensøn fortæller om præstens beklædning

TV-tips, uge 17, 2025

Bl.a. dokumentar om panserslaget ved Kursk

Søfarer

Den nye permanente udstilling på MUseum for Søfart